

שם פרטי:

שם משפחה:

כיתה:

דף עבודה 1 – פירוק מילים וזיהוי צורנים

בסיס וצורן סופי · רמה 1 · היכרות

1 פרקו כל מילה לבסיס ולצורן סופי.

מילה	בסיס	צורן סופי
כפית		
עיתונאי		
ספרייה		
ילדות		
ביתי		
ספרון		

2 השלימו את הבסיס החסר. היעזרו במחסן המילים (מילה אחת מיותרת).

ירק	חשמל	מפה	שבוע	אנושי	אנוש
-----	------	-----	------	-------	------

א. ירקן = _____ + יֵן

ב. חשמלאי = _____ + יֵאִי

ג. מפית = _____ + יֵית

ד. שבועון = _____ + יֵון

ה. אנושיות = _____ + יֵות

3 צרפו את הצורן לבסיס, וכתבו את המילה שנוצרה.

א. ים + יֵאִי = _____

ב. רפת + יֵן = _____

ג. נגר + יֵייה = _____

ד. ידיד + יֵות = _____

ה. רגש + יֵי = _____

4 התאימו כל מילה למשמעות של הצורן הסופי שבה. כתבו בכל משבצת את מספר המילה המתאימה.

טור א

1. ספרון

2. חשמלאי

3. נגרייה

4. ילדות

5. משאית

6. שבועון

טור ב

מקום ☐

שם מופשט ☐

הקטנה ☐

כלי רכב ☐

כתב עת ☐

בעל מקצוע ☐

5 מיינו את המילים לפי משמעות הצורן הסופי.

עיתונאי | דובון | נגרייה | ירקן | כפית | מאפייה | ימאי | ספרון | ספרייה

מקום	הקטנה	בעל מקצוע

6 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

א. בדרך התצורה «בסיס וצורן» מוסיפים צורן לסוף של מילה קיימת.

ב. במילה «מחשבון» הבסיס הוא «מחשב».

ג. הצורן יית מצוין תמיד הקטנה.

ד. במילה «שבועון» הצורן יון מצוין הקטנה.

ה. דרך התצורה «בסיס וצורן» נקראת גם «גזירה קווית».

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

7 בכל שורה, סמנו את המילה שנוצרה בדרך בסיס + צורן סופי.

א. מקומות:

○ מספרה ○ נגרייה ○ מסעדה

ב. בעלי עיסוק:

○ רקדן ○ ירקן ○ שדכן

ג. מילים המסתיימות ביון:

○ ביטחון ○ זיכרון ○ ספרון

8 כתבו ליד כל מילה את הבסיס ואת משמעות הצורן הסופי.

א. מכונית

ב. מילון

ג. פסנתרן

ד. צרפתית

ה. עוגייה

9 כתבו מילה שנוצרה בדרך בסיס + צורן סופי, לפי ההגדרה.

א. בעל מקצוע שעובד עם חשמל: _____

ב. השפה שמדברים בספרד: _____

ג. כתב עת שיוצא פעם בחודש (מן הבסיס «ירח»): _____

ד. המקום שבו עובד נגר: _____

ה. כף קטנה: _____

10 השלימו את הטבלה.

בסיס	צורן סופי	המילה החדשה	משמעות הצורן
קופה	־אי		
	־ון	שעון	
מצח		מצחייה	
דוב	־ון		

11 האם המילה בנויה מבסיס + צורן סופי? מיינו.

רפתן | זקן | ספרון | ביטחון | כפית | שכן | חשמלאי | גנן

בסיס + צורן סופי	לא – האות האחרונה שייכת לשורש או למשקל

12 בחרו שתי מילים מן הדף שהצורן שלהן מציין «בעל מקצוע». הוסיפו מילה שלישית משלכם עם אותו צורן ואותה משמעות, וכתבו את הבסיס של כל אחת משלוש המילים.

✏ תרגול נוסף משלי: כתבו שלושה משפטים או דוגמאות משלכם לנושא של הדף, ובדקו אותם עם חבר או חברה.